

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

R. Troselli Canonico sancti Vrsini Bituricensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

& Capellam sancti Iacobi de Thesfon cum ponte & omnibus pertinentiis suis, exclam Andegavensem cum molendinis, piscaturis, & omnibus pertinentiis suis, nemus de Deserta cum pertinentiis suis, domos vestras quae sunt supra pontem Andegavensem & de utraque folia cum augmentatione nundinarum, & medietatem dicti pontis Andegavensis cum pertinentiis suis, justitiam & tenimenta quae habetis in feudo Regis & alii dominicis feudis. Tenimenta quae habetis in Verreriis, in Chefneia, in feudo de Sance, in Pyreio, in Iuncherius, Iurletra, Morino, Corrourio, Telleia, in feudi de Fougere, de Rameforti, & Oliverij Andefrei, & Agnetis de Chastellione. Redditus quos habetis in Chantoccio, Segreio, Salmurio, Castro, novo, & ea quae habetis in Agrifame, in feudo Falconiorum, & in Loicaneria. Villam quae dicitur Fontanas Borrel, cum omnibus pertinentiis suis. Curaturam molendini vestri de fontibus per terram Boccardi de Marolio. Massuram integrum de Cuelcio cum hominibus & aliis pertinentiis suis. Reddutum triginta solidorum apud Syrenas. Villam de Rochetis, cum hominibus & aliis pertinentiis suis. Tenimenta quae habetis in feudi de Foldonio & de Brein. Calefagium vestrum de Valeia, & paenitentia de Mounes, & ea quae habetis in Avalo & in Floreio. Sanè novarium vestrorum, quae propriis manibus aut sumptibus colitis, sive de nutrimentis animalium vestrorum, nullus à vobis decimas exigere vel extorquere præsumat. Constituimus etiam ut Episcopus vel officiales ipsius à præscripta domo nil requirat præter ea quæ de jure sibi episcopali debentur, nec ministri aut fratres ipsius absque manifesta & rationabili causa excommunicationi vel suspensioni ab aliquo supponantur. Cum autem generale interdictum terræ fuerit, liceat vobis, clausis januis, exclusis excommunicatis & interdictis, non pulsatis campanis, suppressa voce, divina officia celebrare. Decernimus ergo ut nulli omnino hominum fas sit præfatam domum temere perturbare aut ejus possessiones auferre &c. Salva sedis apostolice auctoritate & diocesani Episcopi canonica iustitia. Si qua igitur in futurum ecclesiastica secularis persona &c. Cunctis autem eidem loco sua jura servantibus &c. usque in finem. Amen. Datum Laterani per manum Iohannis sanctæ Mariæ in Cosmidin Diaconi Cardinalis S. R. E. Cancellarij XVIII. Kal. Maij, Indictione XI. incar-

nationis dominice anno * M C C V I. pontificatus vero Domini Innocentij Papæ III. anno undecimo.

EPISCOPO ATREBATENSI.

CVm juxta canonicas sanctiones ubi multorum strages est, severitati sit aliquid subtrahendum, in usurarios, qui tantum in civitate ac diocesi tua excrevisse dicuntur quod si censura in Lateranensi Concilio prodita contra tales proferretur in omnes, omnino claudi Ecclesiæ præmultitudine oporteret, cum ea poteris cautela procedere ut universos insimul non involvas, sed tuum incipias ab aliquibus officium exercere, illius instructus exemplo contra quem cum accipientes denarium murmurarent, non omnibus sed uni eorum dixisse refertur: *Amice, non facio tibi injuriam. Nonne ex denario convenisti mecum? &c.* Presbyterum vero in custodia sibi facias deputata manere qui quondam, ut afferis, de Canonicô regulari monachus Cisterciensis effectus, ac deinde ad ordinem nigrum rediens, & demum ad secularis devolutus, propter haeresim quam publicè prædicabat à tuo fuit prædecessore per septem annos in custodia carcerali detentus, à qua tandem te sibi compatiante retractus, retrusus est postmodum in eandem, quoniam sicut prius haereses seminarabat. Datum Laterani XIIII. Kal. Maij, anno undecimo.

ABBATI ET CONVENT VI
sancti Calixti Cismonensis.

CVm, sicut afferitis, quidam laici quasdam habeant monasterij vestri decimas & terras in feudum, præsentium vobis auctoritate concedimus ut ipsas terras & decimas liceat vobis in pignus accipere ac in fortē quod de fructibus percipietis earum minime computare, dummodo super obsequio quod ratione feudi tenentur impendere non graventur. Datum Laterani XIIII. Kal. Maij, anno undecimo.

R. TROSELLI CANONICO
sancti Vrfini Bituricensis.

SOlet annuere &c. Licet autem à maiori & seniori parte Capituli sancti Vrfini Bituricensis electus fuerit in Priorem, quia tamen dilectus filius Cantor Bituricensis Ecclesiae, qui electus fuerat à quibusdam, in judicio tibi obiciens quod unus de judicantibus quoddam duellum extiterat de quo sanguinis effusio fuerat subsecuta, id per duos testes sufficienter probavit,

F. 61.
Eum iustitia
quoniam debet
erga usurarios
& Prelatos
in haereticis
lapsum.

F. 61.
Ut eis sunt
decimas & ter-
ras pignora-
bant obligata.

F. 64.
Dilectus filius
cum ut beatus
cuius tenet,
quamvis fecerit
judeo diuelli.

F. p. 61.
Eam inde
quoniam it
gerere debet
erga nutrare
& Presbiteri
in hactenus in
lapsum.
non tam propter culpæ tuæ vitium quām ut deinceps ab aliis evitetur. permitiosum exemplum, quod circa electionem hujusmodi de te factum fuisse dinoſcitur de fratre nostrorum consilio duximus irritandum. Verū quoniam hujusmodi duellorum judicia juxta pravam quarundam consuetudinem regionum non solum à laicis seu Clericis in minoribus ordinibus constitutis, sed etiam à majoribus Ecclesiarum Prelatis confuerunt, prout multorum assertione didicimus, exerceri, attendentes quod prædictum duelli judicium non in accusationis forma sed in modum tantum tibi fuit exceptionis objectum, tuis supplicationibus inclinati auctoritate præsentium tibi duximus indulgendum ut hoc penitus non obstante ad quamlibet eligi valeas dignitatem, dummodo aliud canonicum non obsistat, maximè cùm ex illo duello non sit mutilatio vel occisio subsecuta. Datum.

PHILIPPO ILLVSTRI REGI
Francorum.

Epi. 65.
Vi dominum &
ad eum pofit
Patis pro
fuerit officia
lum iurito.
EX litteris regiae serenitatis accepimus quod volens tuis servientibus, qui in regio servitio senuerunt, misericorditer providere, domum quandam Parisius de bonis tuis & servientum ipsorum ædificare disponis, in qua ipsis vita necessaria ministrerentur, nobis humiliter supplicans & devotè ut ipsam in jus & proprietatem beati Petri recipere dignaremur, eandem ab episcopali jure penitus eximendo. Cùm igitur magis conveniat ut ipsa domus à sui fundatione sit libera quām post fundacionem ab episcopali debito eximatur, venerabili fratri nostro episcopo & dilecto filio Archidiacono Noviomensi nostris damus litteris in mandatis ut fundum in quo domum ipsam intendis construere oblatum beato Petro recipient vice nostra, ut sic in fundo Romanæ Ecclesie domus ipsa cum capella & cimiterio ad opus duxat hujusmodi servientum de licentia nostra libera construatur; ita tamen ut nec dioecesani Episcopi nec vicinarum Ecclesiarum per hoc justitia minuatur; quia sic intendimus tibi facere gratiam ut illis injuriam minimè inferamus. Datum ut in alia.

CIVIBVS SORANIS.

Epi. 66.
Codicimac
nacionabilis
com conque
ndina.
AD ubera sacrosanctæ Romanæ Ecclesie matris veltra tamquam devoti filij recurrentes, ipsius vos decet dulci lacte nutriti; ut qui haec tenus, novercant Tom. II.

te fortuna, onus portastis indebitae servitutis, nunc opitulante gratia novamen inventatis solite libertatis. Eapropter, dilecti in domino filij, veltris iustis postulacionibus grato concurrentes assensu, rationabiles libertates, bonos usus, & consuetudines approbatas, quas à tempore illustris Regis Rogerij usque ad obitum Vullelmi Regum Siciliae habuistis, vobis paterna benignitate concedimus & auctoritate apostolica confirmamus, ut illis licenter utamini fidem nobis integrum observando. Nulli ergo &c. hanc paginam nostræ concessions & confirmationis &c. Si quis autem &c. Datum Laterani.

IN eundem modum Clericis, Militibus, & universis hominibus Rocce Arcis. Datum Laterani.

IN eundem modum universis hominibus de Peso solidi. Datum Laterani.

CONSVLIBVS ET VNIVERSIS
*Militibus & hominibus tam civitatis quam
burgi Arelatenſi, & nobilibus viris V. de
Baucio & aliis Dominis burgi Arelatenſi.*

Epi. 67.
Ut confueta
ervitia im-
pendant Eccle-
sia Arelatenſi.
SI quām suave sit jugum & leve onus Ecclesie nosceretis, non quereretis utique vos ab ejus ingenua subjectione subtrahere ac jugo servitutis extranea libera colla dare. Accepimus siquidem, venerabili fratre nostro Arelatenſi Archiepiscopo intimante, quod cùm Arelatenſi Ecclesie singulariter fidelitate ac hominio essetis astriči, occasione juramenti quod nobili viro Comiti Provincie præstitiſtis, graviter laſſiſtis eandem, Salvariam, Vermellariam, & quædam alia in Arelatenſi civitate concedentes eidem in non modicum ejus præjudicium & gravamen, & alias ad certa vos ei servitia obligantes quæ sine jaſtura juris ipsius Ecclesie, qua veſtra est domina principalis, illi exolvere non potestis. Cùm igitur juramentum non sit ad vinculum iniqutatis inventum, universitatē vestram monemus attentiū & hortamur, per apostolica vobis scripta mandantes quatenus juramento hujusmodi non obstante, quod in quantum per illud ecclesiastica libertas offenditur non est ut illicitum observandum, quicquid super iis in dampnum Arelatenſi Ecclesie fuerit attentatum inutile reputantes, prefato Archiepiscopo & Ecclesie sue debita & consuetuta servitia impendatis, jura quæ in vobis & civitate veſtra obtinet ad alium iuſtæ

X ij